ODLOČBA KOMISIJE

z dne 8. marca 2006

o shemi pomoči, ki jo Italija, dežela Benečija, namerava izvajati za izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 639)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/642/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenim členom ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) V dopisu z dne 23. februarja 2000, evidentiranem 28. februarja 2000, je v skladu s členom 88(3) Pogodbe stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji Komisijo obvestilo o določbah člena 35 Deželnega zakona Benečije št. 5/2000 ([2])(v nadaljnjem besedilu DZ št. 5/2000), ki določa pomoči za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov.

(2) V dopisih z dne 12. maja 2000, evidentiranem 18. maja 2000, 1. avgusta 2000, evidentiranem 7. avgusta 2000, 15. novembra 2000, evidentiranem 16. novembra 2000, in 24. junija 2001, evidentiranem 30. januarja 2001, je stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji Komisiji posredovalo dodatne podatke, ki so jih zahtevali od italijanskih organov v dopisih z dne 18. aprila 2000, 5. julija 2000 in 21. septembra 2000 ter na dvostranskem srečanju 13. decembra 2000.

(3) V dopisu z dne 2. aprila 2001 je Komisija sporočila Italiji, da bo sprožila postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES glede zadevne pomoči.

(4) Odločitev Komisije, da sproži postopek, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ([3]). Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe.

(5) Italijanski organi so predložili pripombe k zadevnim ukrepom v dopisih z dne 12. in 22. junija 2001. Komisija ni prejela nobene pripombe zainteresiranih strank.

II. OPIS

(6) Člen 35 DZ št. 5/2000 določa državno pomoč za izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov in se dodeli za projekte živilskopredelovalnih podjetij, ki so vložila prošnjo za financiranje v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 951/97 z dne 20. maja 1997 o izboljšanju predelave in trženja kmetijskih proizvodov ([4]) v programskem obdobju 1994–1999 ([5]), nekatera od teh podjetij so dejansko začela izvajati dela, vendar niso bila deležna javne pomoči zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev.

(7) V skladu s Sklepom Deželnega odbora št. 4202 z dne 14. septembra 1993 so lahko zadevna podjetja v zgoraj navedenem obdobju prošnje za financiranje takih projektov predložila pristojnemu deželnemu organu (Deželnemu odboru – oddelku za kmetijstvo in odnose z EGS), in sicer vsako leto do 30. aprila in do 30. septembra, da bi se njihovi projekti sprejeli v program sofinanciranja. Pristojni organi so po končanem izboru projektov sestavili prednostni seznam in o tem obvestili potencialne „upravičence do financiranja“ z objavo sklepa deželnega odbora o sprejetju prednostnega seznama v uradnem listu dežele. Podjetja, katerih naložbeni projekti niso bili odobreni, so prejela dopis z obrazložitvijo zavrnitve.

(8) Po mnenju italijanskih organov (v skladu z zakonom o objavljanju aktov ([6]) se objava sklepa o sprejetju omenjenega prednostnega seznama v uradnem listu dežele šteje za obvestilo javne uprave prosilcem o sprejetju vložene prošnje za financiranje priglašenih projektov, zato

([1]) UL C 140. 12.5.2001, str. 5. 2.

([2]) Deželni zakon Benečije št. 5, 28.1.2000, Splošni ukrep o ponovnem financiranju in spremembi deželnih zakonov za oblikovanje letnega in večletnega proračuna dežele (finančni zakon 2000).

([3]) Glej opombo 1.

([4]) UL C 142, 2.6.1997, str. 22.

([5]) Operativni program za Benečijo je bil odobren z Odločbo Komisije C (1996) 2598 z dne 2. oktobra 1996.

([6]) Zakon št. 241 z dne 7. avgusta 1990, UL Italijanske republike splošna serija 192, 18.8.1990, o „Novih predpisih o upravnem postopka in pravici do dostopa do upravnih dokumentov“.

so po mnenju istih organov podjetja, uvrščena na prednostni seznam, upravičeno pričakovala, da se jim bo odobrila pomoč.

(9) Po mnenju italijanskih organov bi se lahko naložbe izvedle po objavi obvestila o upravičenosti stroškov projekta in vložitvi prošnje za financiranje ([7]).

(10) Predvideno je bilo, da bo razvrščanje projektov na prednostni seznam potekalo vsakih šest mesecev do porabe razpoložljivih sredstev, ki jih navaja Deželni operativni program Benečije (DOP Benečije). S Sklepom Deželnega odbora št. 4102 z dne 23. novembra 1999 ([8]) je bil objavljen dokončni prednostni seznam prošenj, ki so bile vložene do 14. julija 1999. Razpoložljiva sredstva so se porabila, preden bi se lahko financirali vsi projekti s seznama. Nekaterih projektov ni bilo mogoče financirati, čeprav so bili na podlagi objave upravičeni do financiranja.

(11) Zaradi takega položaja so bili uporabljeni različni viri financiranja (na primer sredstva, ki izhajajo iz čezmernega števila rezervacij, kmetijsko-monetarni skladi in skladi po členu 29 Deželnega zakona št. 88 z dne 31. oktobra 1980 ([9]), tako da je od 150 odobrenih projektov, uvrščenih na zadnji prednostni seznam, ostalo za financiranje le še 36.

(12) Člen 35 DZ št. 5/2000 natančno določa financiranje 36 projektov, ki niso bili deležni javne pomoči v programskem obdobju 1994–1999, čeprav so bili uvrščeni na prednostni seznam izbranih projektov in so se nekateri že začeli izvajati.

(13) Predvidena sredstva za financiranje pomoči znašajo 5 milijard ITL (2 582 284 EUR), toda italijanski organi so izjavili, da bi se dodatna finančna sredstva, če bi bila na razpolago, v prihodnje dodelila za iste projekte. Shema pomoči naj bi se izvajala do porabe razpoložljivih sredstev (kot so bila prvotno določena ali pozneje povečana).

(14) Predvidena pomoč ni združljiva z drugimi pomočmi z istim namenom.

(15) Deželni ukrep je izredne narave in časovno omejen; zadeva pobude, ki so ob uvrstitvi na objavljeni prednostni seznam izpolnjevale sektorske omejitve in zahteve iz DOP Benečije, ki ga je odobrila Komisija, iz Odločbe Komisije 94/173/ES z dne 22. marca 1994 ([10]) o merilih izbora za naložbe za izboljšanje pogojev predelave in trženja kmetijskih inXP gozdnih proizvodov ter o razveljavitvi Odločbe 90/342/EGS in iz Uredbe št. 951/97, na podlagi katere so deželni organi odobrili prošnje za financiranje.

(16) Poleg tega so italijanski organi navedli, da čeprav gre za programsko obdobje 1994–1999, bi se morala v tem primeru združljivost projektov s skupnim trgom oceniti na podlagi Smernic Skupnosti za državno pomoč v kmetijskem sektorju ([11])(v nadaljnjem besedilu „Smernice“), ker je bila zadevna shema državnih pomoči priglašena šele potem, ko so Smernice začele veljati. Sami italijanski organi so se obvezali upoštevati pogoje, omejitve in zahteve iz točke 4.2 Smernic, in sicer:

(a) stopnja pomoči ne presega 40 % upravičenih naložb,

(b) izključena je vsaka pomoč podjetjem, ki so v finančnih težavah,

(c) podjetjem se odobri finančna pomoč, če izpolnjujejo minimalne zahteve glede okolja, higiene in dobrega počutja živali, pri čemer pa se lahko podjetjem odobrijo finančna sredstva za prilagoditev novim minimalnim zahtevam glede okolja, higiene in dobrega počutja živali,

(d) dežela preveri, ali obstaja primeren trg za proizvode, ki jih predeluje podjetje, tako da je pridobi in preveri pogodbe o trženju takih proizvodov.

(17) Italijanski organi so sporočili, da se bodo elementi iz točke 16(b), (c) in (d) uskladili z določbami Načrta za razvoj podeželja dežele Benečije za 2000–2006 (NRP Benečije) ([12]). Pomoč se izplača v obliki denarnega prispevka in v višini, ki ne sme presegati 40 % upravičenih in ustrezno preverjenih stroškov ob upoštevanju pogojev, omejitev in zahtev iz točke 4.2 *Smernic*. Obveznosti pri uporabi navedenega člena krije v celoti dežela, prepovedano pa je vsakršno združevanje veljavnih instrumentov ali shem pomoči.

(18) Do pomoči niso upravičeni projekti, ki kršijo prepovedi ali omejitve iz skupnih ureditev trga ali se nanašajo na proizvodnjo ali trženje posnetkov mleka ali mlečnih proizvodov in nadomestkov zanje.

([7]) V skladu s členom 11 Deželnega zakona št. 1 z dne 8. januarja 1991 (ki je bil Komisiji priglašen kot državna pomoč št. N100/91, Komisija pa ga je odobrila z Odločbo SG(91) D/7024) se mora izvajanje pobud, za katere se zaprosi javna pomoč iz kakršnega koli naslova, začeti po vložitvi prošnje za dodelitev sredstev.

([8]) Uradni list dežele Benečija 112, 28.12.1999.

([9]) Navedeni zakon določa pomoči v korist strukturam za ovrednotenje in varovanje kmetijskih in živinorejskih dejavnosti (pomoči, odobrene s sporočilom Komisije št. 16065 z dne 17. oktobra 1980).

([10]) UL L 79, 23.3.1994, str. 29.

([11]) UL C 232, 12.8.2000, str. 19.

([12]) Odobren z Odločbo Komisije C(2000) 2904 z dne 29. septembra 2000.

III. **MNENJE KOMISIJE OB SPROŽITVI POSTOPKA**

(19) Komisija je sprožila postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe, ker je imela pomisleke glede združljivosti nove sheme pomoči iz člena 35 DZ št. 5/2000 s skupnim trgom.

(20) Pomisleki izhajajo iz dejstva, da bi se pomoč lahko dodelila tudi podjetjem, ki so že izvedla naložbe iz projekta, za katerega so vložila prošnjo za financiranje v programskem obdobju 1994–1999, tj. po shemi sofinancirane pomoči.

(21) Zato Komisija ob sprožitvi postopka ni mogla izključiti, da gre za dodelitev pomoči za nazaj, in sicer za dejavnosti, ki jih je upravičenec že izvedel, zato taka pomoč ne vsebuje potrebnega elementa spodbude in jo je treba šteti za pomoč za tekoče poslovanje, ki je namenjena le lajšanju finančnih obremenitev upravičenca.

(22) S skupnim trgom so združljive tiste pomoči, ki v skladu s točkama 3.5 in 3.6 Smernic vsebujejo element spodbude ali zahtevajo neko obveznost tudi od upravičenca ([13]).

(23) Priglašena shema je bila torej izvedljiva v skladu s točkama 3.5 in 3.6 Smernic. Komisija je na podlagi podatkov, ki jih je imela na voljo ob sprožitvi postopka, menila, da italijanski organi niso ne za shemo pomoči za programsko obdobje 1994–1999 ne za priglašeno shemo navedli zadostnih razlogov, ki bi dokazali obstoj pravne obveznosti do (potencialnih) upravičencev, ki bi določala (in upravičila) legitimno pričakovanje slednjih in jih s tem dovolj spodbudila za začetek del.

(24) Komisija je ocenila, da podjetij, uvrščenih na prednostni seznam, do legitimnega pričakovanja dodelitve pomoči za financiranje za programsko obdobje 1994–1999 niso upravičili ne „zakon o preglednosti aktov“ ([14]) ne dopisi deželnih organov, s katerimi so prosilcem potrdili prejem prošnje za financiranje ([15]), ne „praksa“, po kateri so deželni organi vedno dodeljevali finančna sredstva za projekte, ki so bili po ocenitvi s sklepom deželnega odbora uvrščeni na prednostni seznam projektov, upravičenih do javnega financiranja.

(25) Komisija meni, da deželni organi nimajo nobenih pravnih obveznosti do prošenj, upravičenih do financiranja in uvrščenih na prednostni seznam, ki je bil objavljen v uradnem listu dežele v obdobju 1994–1999, zato pričakovanja zadevnih podjetij niso utemeljena. Naslednje ugotovitve potrjujejo, da element spodbude dejansko ne obstaja: podjetja, ki so upravičena do financiranja, vendar jim pristojni organi dejansko niso dodelili pomoči, niso ukrenila nič, da bi uveljavljala svoje pravice, ki jih dežela poleg vsega šteje za pridobljene, in sicer zlasti tako, da bi se sklicevala na državno upravno pravo. Komisija meni, da se potencialni upravičenci verjetno niso pritožili, ker niso mogli verodostojno zahtevati izplačila pomoči

(26) Komisija je izrazila svoje pomisleke, ali bi se lahko pomoč za stroške, ki so nastali pred potrditvijo odobrenih projektov, štela za pomoč za razvoj določenih gospodarskih dejavnosti na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe. V skladu z uveljavljeno prakso Komisije, ki jo je potrdilo Sodišče ([16]), se pomoč za razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti ali nekaterih gospodarskih regij dodeli samo, če Komisija lahko potrdi, da brez dodelitve take pomoči samo delovanje trga ne more doseči, da upravičena podjetja ravnajo tako, da sama pripomorejo k doseganju predvidenih cilj. Iz obravnavanega primera pa je razvidno, da so podjetja izvedla naložbe brez pomoči.

(27) Prav tako je Komisija imela pomisleke glede obstoja elementa spodbude pri sestavljanju prednostnih seznamov. Sklep Deželnega odbora št. 4202 iz leta 1993 določa, da se prošnje predložijo Deželnemu odboru vsako leto do 31. januarja in do 30. septembra; nato se sestavi prednostni

([13]) Glej zlasti naslednje primere: C1/98 (prej N750/B/95) o shemi državnih pomoči Italije za izboljšanje pridelave, predelave in trženja proizvodov iz Priloge I Pogodbe ES (Zakon dežele Sicilije št. 68 z dne 27. septembra 1995); C 36/98 o shemi pomoči, ki jo Italija namerava izvajati za mala in srednje velika podjetja, ki opravljajo dejavnost v regijah Cilja 1; C70/98 o shemi pomoči, ki jo je priglasila Italija (dežela Marke) glede spremembe enotnega programskega dokumenta o pomoči iz Strukturnih skladov Skupnosti za regije Cilja 5b za obdobje 1994–99.

([14]) Glej opombo 6.

([15]) Italijanski organi so samo posredovali kopijo dopisa (z dne 1. aprila 1999) uprave Benečije, s katerim je potencialnega upravičenca obvestila, da je določen urad (odgovoren za strukturne intervencije v živilskopredelovalnem sektorju) prejel njegovo prošnjo v običajni tehničen in upravni pregled, se pravi obvestilo, ki je obvezno po Zakonu o preglednosti aktov javne uprave (glej opombo 6).

([16]) Glej zlasti sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 17. septembra 1980 v zadevi C-730/79 Philip Morris proti Komisiji. Recueil [1980], str. 2671.

seznam in obvestijo vse prosilce, katerih prošnje so bile zavrnjene zaradi neizpolnjevanja zahtev. Če naj se ta mehanizem tako razlaga, bi sestava prednostnega seznama vsakih šest mesecev omogočila deželnim organom natančen izračun razpoložljivih sredstev, ki bi se redno posodabljal, s tem pa bi preprečili nove razpise in sprejemanje novih prošenj, ki jih zaradi nezadostnih razpoložljivih sredstev ni bilo mogoče odobriti.

(28) Komisija je imela dodatne pomisleke glede obstoja elementa spodbude tudi pri dodelitvi finančnih sredstev iz členu 35 zadevnega zakona, intenzivnosti in natančnem znesku pomoči. Razpoložljiva sredstva, ki jih je objavila dežela Benečija, in sicer v višini 5 milijard ITL = 2,5 milijona EUR, bi zadostovala za financiranje samo dela stroškov, ki so jih porabili potencialni upravičenci (približno 70 milijard ITL = 35 milijonov EUR); zato ni jasno, zakaj so italijanski organi navedli, da „denarni prispevek ne bo presegel potrjenih upravičenih stroškov“ glede na to, da je po podatkih, ki jih ima na voljo Komisija, intenzivnost pomoči manjša od 10 % ([17]). Mnenje italijanskih organov, da tako nizka stopnja pomoči zadostuje za zagotovitev učinka spodbude, medtem ko deželni operativni načrt za 1994–1999 določa, da je za iste projekte treba dodeliti bistveno višjo stopnjo pomoči ([18]), še dodatno dokazuje, da ni učinka spodbude za projekte, ki naj bi bili finančno podprti.

(29) Poleg tega so zadnje dodatne informacije (evidentirane 30. januarja 2001) vsebovale podatke, ki niso skladni s tistimi, ki so bili predhodno posredovani:

(a) na splošni prednostni seznam je bilo uvrščenih 134 projektov, upravičenih do financiranja, in ne 150; od teh naj bi ostalo še 36 nefinanciranih projektov;

(b) poleg tega se višine naložb, ki so jih upravičenci že izvedli, ne ujemajo: po zadnjih podatkih naj bi šlo za 120 081 milijonov ITL in ne za 70 000 milijonov, kakor je bilo predhodno navedeno.

(30) Pojasniti je treba tudi pogostnost ukrepa: italijanski organi so sprva trdili, da je ukrep izredne narave in časovno omejen (glej točko 15). To pa je v protislovju z izjavami istih organov ([19]) o možnosti, da bi se v prihodnje odobrilo financiranje istih projektov. V prvi priglasitvi je namreč navedeno, da „če bodo po dodatni preučitvi prošenj potrebna dodatna sredstva, bodo ta na voljo le v najnujnejši višini, potrebni za financiranje prošenj, ki so ostale iz predhodnega programskega obdobja 1994–1999“. Zato so se deželni organi obvezali, da bodo Komisijo obvestili o primerih, ki presegajo pravilo o 20 % iz Sporočila Komisije št. 54/94/D24823 (z dne 22. februarja 1994). Dodatni podatki deželnih organov niso navajali možnosti dodatnih virov financiranja in morebitnih pogojev izplačila, ki so videti, da se ne ujemajo s podatki o vrsti *una tantum* priglašenega ukrepa.

(31) Nazadnje so italijanski organi izjavili, da se bodo projekti, za katere so bile prošnje za dodelitev financiranja vložene in odobrene za programsko obdobje 1994–1999 in ki se še niso začeli izvajati, financirali na podlagi novega Načrta za razvoj podeželja dežele Benečije 2000–2006, in sicer po ugotovitvi skladnosti z novimi pravili Skupnosti za kmetijski sektor. Taka trditev se težko ujema s podatki o dokončnem splošnem prednostnem seznamu (torej o odobrenih prošnjah za financiranje), ki so jih sporočili z zadnjimi dodatnimi podatki (evidentiranimi 30. januarja 2001). Od skupnih 134 upravičenih projektov je bilo 20 financiranih iz kmetijsko-monetarnih sredstev, 10 iz sredstev iz naslova čezmernih rezervacij, 54 v skladu z Deželnim zakonom št. 88/80, 4 v skladu z Zakonskim odlokom št. 173/98, 10 pa je bilo razveljavljenih. Na podlagi teh podatkov ostane še nefinanciranih samo 36 projektov: čeprav bi lahko določili financiranje na podlagi novega programa za razvoj podeželja 2000–2006, je še vedno nejasno, na katere „prošnje iz prejšnjega programskega obdobja“ se nanašajo italijanski organi.

(32) Komisija si je pridržala pravico, da preveri uporabo dodeljenih pomoči iz kmetijsko-monetarnega sklada in tistih, ki izhajajo iz čezmernih rezervacij: pri poseganju po takih sredstvih financiranja se lahko izkaže, da gre za zlorabo odločbe o odobritvi pomoči ali da sploh ni bilo priglašeno Komisiji.

IV. PRIPOMBE ITALIJE IN DRUGIH ZAINTERESIRANIH STRANK

(33) V dopisu z dne 22. junija 2001 je Italija na podlagi odločitve o sprožitvi postopka v skladu s členom 88(2) Pogodbe službam Komisije sporočila svoje pripombe k zadevni pomoči. Komisija ni prejela nobenih pripomb zainteresiranih strank.

(34) Italijanski organi so v odgovoru najprej obnovili upravni postopek za dodelitev pomoči v programskem obdobju 1994–1999, da bi dokazali, da iz postopka izhaja pravna obveznost do potencialnih upravičencev do financiranja, ki bi določala (in upravičila) utemeljeno pričakovanje slednjih, hkrati pa pomenila zadostno spodbudo za začetek del pred prejetjem pomoči. Glede opisa, ki je bil poslan pred sprožitvijo postopka, so italijanski organi pojasnili, da so podjetja po uvrstitvi na prednostni seznam upravičencev do

([17]) Znesek 5 milijard lir, ki ga je dala na volje dežela, je manj od 10 % skupnih naložb upravičencev (70 milijard lir).

([18]) Uredba 951/97 dovoli stopnjo pomoči do 55 % za naložbe zunaj regij cilja 1.

([19]) Glej točko 9 dopisa o sprožitvi postopka.

pomoči za kmetijsko-živilski sektor čakala na razpoložljivost finančnih sredstev dežele Benečije. Medtem ko so postopoma pritekala potrebna sredstva (bodisi iz deželnega proračuna na podlagi člena 29 Deželnega zakona št. 88/1980 ali iz DOP Benečije – Uredba Sveta (EGS) št. 866/90 z dne 29. marca 1990 o izboljšanju predelave in trženja kmetijskih proizvodov ([20]) in Uredba 951/97 bodisi iz državnega proračuna – iz čezmernih rezervacij in kmetijsko-monetarnih skladov), je dežela Benečija iz skupnega prednostnega seznama s priložnostnim upravnim aktom in po prednostnih merilih izbrala podjetja, upravičena do financiranja, zlasti tista, katerih prošnje so prispevale k polni uporabi razpoložljivih sredstev.

(35) Dežela je tako imela vrsto projektov, ki so bili pripravljeni na izvajanje, takoj ko bi bila sredstva na voljo. Deželni organi menijo, da vnaprejšnja sestava prednostnega seznama upravičenih projektov, čeprav sredstva še niso na voljo in se financiranje zaradi tega odloži, ni v nasprotju z nobenim pravilom Skupnosti.

(36) Člen 35 DZ št. 5/2000 naj bi se po mnenju pristojnih organov uporabil za 36 projektov/podjetij, ki so ostali na seznamu. Te projekte (podjetja) so najprej še enkrat preučili in dva od teh arhivirali, ker nista združljiva s Smernicami. Poleg tega pristojni organi sporočajo, da je 15 podjetij vložilo prošnjo v skladu z NRP za deželo Benečijo 2000–2006 – Ukrep 7 (Izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov) – in se s tem odreklo prejšnjim zahtevam, če se jim v novem programskem obdobju 2000/2006 odobri financiranje. Dežela ne izključuje možnosti, da se bodo tudi druga podjetja odrekla projektom, ker iz različnih razlogov niso več zainteresirana za prvotni projekt. Število potencialnih upravičencev do zadevne pomoči je torej pol manjše od prvotnega seznama.

(37) Italijanski organi menijo, da je mnenje, ki ga je Komisija izrazila v dopisu o sprožitvi postopka na podlagi nekdanjega člena 88(2) Pogodbe, brez pravne podlage in v nasprotju z uveljavljeno prakso Komisije.

(38) Komisija je sprožila postopek glede zadevnih pomoči, ker bi se te lahko dodelile tudi podjetjem, ki so še vključena na seznam in so že začela izvajati naložbe ali so jih že izvedla po vložitvi prošnje za pomoč za programsko obdobje 1994–1999. Ker dežela nima nobene pravne obveznosti do potencialnih upravičencev, Komisija meni, da pomoči, ki so se odobrile za nazaj, ne vsebujejo elementa spodbude in se zato štejejo za pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva s skupnim trgom.

([20]) UL L 91 z dne 6. 4. 1990, str. 1.

(39) Italijanski organi menijo, da so prosilci zaradi točke 3.6 Smernic ([21]) in njene uporabe s strani Komisije ([22]) utemeljeno pričakovali odobritev financiranja vse od vložitve zadevne prošnje pri pristojnem organu. V tem primeru je prav Sklep deželnega odbora št. 4202/93, ki določa način vlaganja prošenj in sestavljanja prednostnega seznama ter temelji na določbah deželnega zakona 1/1991 ([23]), zagotavljal potencialnim upravičencem odobritev javnega financiranja naložb, ki so se začele izvajati po vložitvi prošnje in pred odobritvijo pomoči. Poleg tega so prosilci še bolj verjeli v odobritev sredstev, potem ko so bili po vloženi prošnji uvrščeni na seznam podjetij, upravičenih do financiranja.

(40) Možni upravičenci do pomoči so ob zavedanju, da so prošnje pravilno vložili in da izpolnjujejo zakonske zahteve, upravičeno pričakovali odobritev svojih prošenj, ki so bile uvrščene na prednostni seznam, še preden se je dejansko začel izvajati postopek odobritve.

(41) Italijanske oblasti opozarjajo, da Komisija običajno odobri podaljšanje že sprejetih shem pomoči, da se omogoči uresničitev zastavljenih ciljev ([24]), kar med drugim zahtevajo tudi nacionalni organi pri predložitvi sheme pomoči v skladu s členom 35 DZ št. 5/2000. Z drugimi besedami bi bile po mnenju italijanskih organov take pomoči skladne s Pogodbo, če bi se dodelile do leta 1999 oziroma do datuma veljavnosti sheme ali shem, za katere so bile vložene prošnje za financiranje.

(42) Nacionalni organi menijo, da je v italijanskem upravnem pravu mogoče pri upravnem sodniku izpodbijati akte javne uprave, ki ne kršijo samo osebnih pravic, ampak tudi legitimne interese. Legitimni interesi so opredeljeni kot interesi zasebnikov, da javna uprava primerno uporablja svoja pooblastila bodisi glede pričakovanja, da razširi pravno območje zasebnikov (interesi v zvezi z zahtevami),

([21]) Točka 3.6 smernic določa, da „pomoč, odobrena z **retroaktivnim učinkom,** za dejavnosti, ki jih je upravičenec že začel izvajati, ne vsebuje potrebne spodbude in se zato šteje kot pomoč za tekoče poslovanje, saj je njen edini namen lajšanje finančne obveznosti upravičenca. V vseh shemah pomoči, razen pri kompenzacijah, je zato treba prepovedati dodeljevanje pomoči za že začeta dela ali za dejavnosti, začete preden je bila prošnja za pomoč ustrezno vložena pri pristojnem organu."

([22]) Odločbe z dne 28 novembra 2000, SG(2000) D/108799 (Pomoč N 226/2000), z dne 13. marca 2001, SG(2001) D/286857 (Pomoč N 729/a/2000), z dne 28. februarja 2001 SG(2001) D/286508 in z dne 4. avgusta 2000, SG(2000) D/105958.

([23]) Člen 11 navedenega zakona določa, „da se lahko pobude, vključene v načrt podjetja, izvedejo tudi pred postopkom odobritve pomoči pod pogojem, da se začnejo izvajati za tem, ko je bila vložena prošnja za pridobitev zadevne pomoči …".

([24]) Pomoč N 63/2001 in pomoč N 24/2001.

bodisi glede ustreznega upoštevanja omejitev, ki ji jih nalagajo postopki (interesi v zvezi s postopki), zlasti v skladu z Zakonom o preglednosti aktov. Po sodni praksi italijanskega kasacijskega sodišča ([25]) se lahko zasebnik obrne na upravno sodišče ne samo zato, da se razveljavi akt, s katerim javna uprava krši enega od legitimnih interesov zasebnika ali njegovo osebno pravico, ampak tudi zato, da doseže sprejetje pričakovanega ukrepa in vračilo škode, nastale zaradi sprejetja ali nesprejetja akta.

(43) V tem primeru je legitimni interes prosilcev (za javno financiranje), ki so ostali na seznamu, interes v zvezi z zahtevami, ker gre za utemeljeno pričakovanje o razširitvi njihovega pravnega območja z ukrepom dodelitve pomoči.

(44) Zaradi navedene sodne prakse kasacijskega sodišča italijanski organi ne izključujejo možnosti, da imenovani upravni sodnik odloči, da mora deželna uprava povrniti nastalo škodo.

(45) Italijanski organi menijo, da nobeno podjetje, ki je upravičeno do financiranja in je še na seznamu, ni vložilo pritožbe upravnemu sodniku, ker so upravičeno pričakovala, da se jim bo dodelila pomoč. Da bi lahko navedena podjetja sprožila postopek zoper deželo Benečijo, bi morala pokazati interes za izpodbijanje akta, ki jim je povzročil dejansko škodo. Tak akt je po mnenju italijanskih organov nefinanciranje z razveljavitvijo prednostnega seznama: utemeljeno bi se lahko pritožili samo čez ukrep o preklicu prispevka ali razveljavitev odločbe 4102/99, ker bi kršil sedanjo upravičeno potegovanje za dodeljene ugodnosti.

(46) Kar zadeva pomisleke Komisije glede uporabe pomoči, dodeljenih iz kmetijsko-monetarnih skladov in iz čezmernih rezervacij iz točke 31 dopisa o sprožitvi postopka, italijanski organi navajajo, da:

(a) shemo pomoči za pobude v kmetijsko-živilskem sektorju, kakor določa Uredba (ES) št. 951/97 in za katero so se uporabljala sredstva, ki izhajajo iz revalorizacije italijanske lire, prej Uredba Sveta (ES) št. 724/97 ([26]), zajema program ukrepov za Italijo, ki ga je Komisija odobrila z obvestilom 5372 z dne 2. julija 1998;

(b) da zneski čezmernih rezervacij izhajajo iz financiranja dodatnih kvot ob tistih, ki jih je že dodelil rotacijski sklad za izvajanje politik Skupnosti za DOP Benečije na podlagi Uredbe (ES) 951/97, pri čemer se DOP Benečije šteje za pravno podlago, ker ga je Komisija odobrila z Odločbo (ES) C/96 2598 z dne 2. oktobra 1996.

([25]) Kasacijsko sodišče združeni oddelki 500/1999.

([26]) UL L 108 z dne 25. 4. 1997, str. 9.

(47) Italijanski organi se ne strinjajo z načinom izračuna višine pomoči in mnenjem Komisije iz točke 27 dopisa o sprožitvi postopka. Izplačana vsota (5 milijard LIT oziroma približno 2,5 milijona EUR) bi se uporabila tako, da bi ohranila pomembno vlogo ukrepa, tj. 30 % vrednosti upravičenih naložb, kar znaša 15 milijard LIT oziroma približno 7,5 milijona EUR. Navedena vrednost upravičenih naložb je zgolj teoretična, saj se bodo projekti znova tehnično in drugače pregledali, znova se bo preverila upravičenost podjetij do financiranja in na novo določile vrednosti naložb itn. … Taka ponovna preučitev bi se opravila pri konkretnih možnostih financiranja, da se ne bi dodatno obremenila podjetja, ki so potencialni upravičenci do pomoči.

(48) Glede financiranja naložb s seznama z razpoložljivimi sredstvi iz Načrta za razvoj podeželja dežele Benečije 2000–2006 (15 podjetij na seznamu je vložilo prošnjo na podlagi navedenega Načrta za razvoj podeželja, glej točko 32) so pristojni organi izjavili, da se jim bodo dodelila sredstva, če bodo naložbe izpolnjevale vse zahteve iz navedenega NRP, med drugim to, da se še niso začela dela, za katera je bila vložena prošnja za financiranje.

V. OCENA POMOČI

(49) V skladu s členom 87(1) Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami. Ukrepi, ki jih predvideva zadevna odločitev, ustrezajo tej opredelitvi iz naslednjih razlogov.

(50) Obravnavani ukrepi, ki se financirajo iz skladov dežele Benečije, dajejo prednost nekaterim podjetjem in izvajalcem (podjetja, ki opravljajo dejavnosti predelovanja in trženja kmetijskih proizvodov) in lahko prizadenejo trgovino glede na 14,07-odstotni delež Italije v evropski kmetijski proizvodnji ([27]).

(51) Kljub temu se lahko v primerih iz člena 87(2)(3) Pogodbe nekateri ukrepi izjemoma štejejo za združljive s skupnim trgom.

(52) V tem primeru se glede na značaj zgoraj navedenih ukrepov lahko šteje za edino sprejemljivo odstopanje tisto, ki je opredeljeno v členu 87(3)(c) Pogodbe, na podlagi katerega je s skupnim trgom združljiva pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih

([27]) Zadnji razpoložljivi podatki Evrostata iz leta 2003 za EU-15.

gospodarskih območij, kadar taka pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

(53) Da bi se lahko upoštevalo odstopanje iz člena 87(3) (c) Pogodbe, morajo biti pomoči za naložbe v sektor predelave in trženja kmetijskih proizvodov skladne z določbami Uredbe Komisije (ES) št. 1/2004 z dne 23. decembra 2003 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri dodeljevanju državne pomoči malim in srednje velikim podjetjem, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov ([28]). Če se ta uredba ne uporabi ali če niso izpolnjene vse zahteve, se pomoč oceni na podlagi ustreznih določb Smernic Skupnosti za državno pomoči v kmetijskem sektorju.

(54) Ker zadevna shema ni omejena samo na mala in srednje velika podjetja, Uredba (ES) št. 1/2004 ne velja. Ocenitev združljivosti pomoči mora temeljiti na Smernicah in še posebej na točkah 3.5, 3.6 in 4.2 Smernic.

(55) Komisija v skladu s točkama 3.5 in 3.6 Smernic meni, da so ukrepi pomoči združljivi s skupnim trgom, če vsebujejo element spodbude ali zahtevajo obveznost tudi od upravičenca, pomoč, ki se je upravičencu dodelila za že izvedeno delo pa ne vsebuje zahtevanega elementa spodbude in se zato šteje za pomoč za tekoče poslovanje. Vse sheme pomoči, razen tistih, ki so po naravi kompenzacijske, morajo določati, da se ne sme dodeliti pomoči za delo, ki se je začelo izvajati, ali za dejavnosti, ki so bile opravljene, preden je bila pravilno vložena prošnja za pomoč pri zadevnem pristojnem organu.

(56) Shema pomoči iz člena 35 DZ št. 5/2000 določa samo financiranje projektov živilskopredelovalnih podjetij, ki so bila po vložitvi prošenj za odobritev ukrepov sofinanciranja v programskem obdobju 1994–1999 upravičena do financiranja in uvrščena na ustrezni prednostni seznam, ki so ga sestavili deželni organi, vendar zaradi pomanjkanja javnih sredstev niso prejela finančnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: projekti, ki so ostali na seznamu). Za nekatere projekte, ki so ostali na seznamu, so se naložbe začele izvajati takoj po vložitvi prošnje za financiranje v programskem obdobju 1994–1999.

(57) Komisija na podlagi podatkov, ki jih je pridobila med formalnim postopkom preiskave, meni, da je priglašena shema združljiva s skupnim trgom, toda pomoči iz priglašene sheme so lahko deležni le tisti projekti, ki so ostali na seznamu in izpolnjujejo pogoje iz točke 4.2 Smernic. Pomoč se dodeli samo v naslednjih primerih:

(a) če podjetje ustvarja gospodarski dobiček;

(b) če podjetja izpolnjujejo minimalne zahteve glede okolja, higiene in dobrega počutja živali;

(c) če intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih naložb v regijah Cilja 1 in 40 % v drugih regijah;

(d) če upravičeni stroški zadevajo graditev, nakup ali izboljšanje nepremičnin, novih strojev in opreme in splošne stroške do 12 % zgoraj navedenih stroškov;

(e) če je na voljo dovolj dokazov, da obstaja primeren trg za zadevne proizvode. Italijanski organi morajo pri izplačilu pomoči upoštevati morebitne omejitve proizvodnje posameznega blaga ali omejitve podpore Skupnosti v skladu s skupnimi ureditvami trgov. Zlasti niso upravičeni do nobene pomoči projekti, ki kršijo prepovedi ali omejitve iz skupnih ureditev trga ali se nanašajo na proizvodnjo ali trženje posnetkov mleka ali mlečnih proizvodov in nadomestkov zanje.

(58) Izjemoma bodo pomoč lahko prejeli naložbeni projekti, za katere so bile vložene prošnje za programsko obdobje, ki se je končalo 31. decembra 1999, in ki so se tedaj šteli za upravičene do pomoči, niso pa bili izvedeni, ker ni bilo na voljo finančnih sredstev, pri čemer pa bodo zagotovo lahko prejeli pomoč samo tisti naložbeni projekti, ki so se začeli izvajati po vložitvi prošenj za financiranje pristojnim organom.

(59) Komisija je po preučitvi dokumentacije o upravnem postopku, ki so ga uporabili pristojni organi pri dodeljevanju pomoči za programsko obdobje 1994–1999, in v skladu s tedanjo prakso razlage ([29]) ocenila, da so do pomoči upravičene tudi naložbe iz točke 59. Po taki praksi pri shemi pomoči, ki se šteje za dopolnitev prejšnje sheme, pomoč za dela, ki jih je upravičenec že izvedel po vložitvi prošnje za financiranje na podlagi prejšnjega razpisa, vsebuje potreben element spodbude in se ne šteje za pomoč za tekoče poslovanje, če so se dela ali dejavnosti začeli, potem ko je bila prošnja za pomoč pravilno vložena pri pristojnem organu, ki je prošnjo odobril.

(60) Komisiji se zdi primerno opozoriti italijanske organe, da se po sedanji praksi razlage šteje, da pomoč ne vsebuje spodbude, če se dodeli za dejavnosti, ki so se začele po vložitvi prošnje za financiranje pri pristojnih organih, vendar preden so jo pristojni organi odobrili s pravno zavezujočim aktom, ki določa obveznosti javne uprave do (možnih) upravičencev ([30]).

([28]) UL L 1, 1.1.2004.

([29]) Komisija je tako odločila že pri pomoči N 715/1999, dopisi SG (2000) D/105754 z dne 2. avgusta 2000.

([30]) Tako določa člen 17 Uredbe (ES) št. 1/2004, glej opombo 20.

(61) Glede kmetijsko-monetarnih sredstev in sredstev iz čezmernih rezervacij, ki so jih italijanski organi uporabili za financiranje projektov, ki so ostali na seznamu pred 31. decembrom 1999, so italijanski organi izjavili, da je uporabo sredstev iz revalorizacije italijanske lire na podlagi Uredbe (ES) št. 724/97 za ukrepe iz DOP Benečije, kot določa Uredba, odobrila Komisija z dopisom št. 5372 z dne 2. julija 1998, medtem ko je višina sredstev čezmernih rezervacij izhajala iz financiranja dodatnih kvot ob tistih, ki jih je že dodelil rotacijski sklad, zato da bi se začele izvajati politike Skupnosti za DOP Benečije. Zato Komisija ugotavlja, da ni bilo zlorabe odločbe o odobritvi pomoči ne nepriglašenih pomoči, ker je šlo za financiranje z ukrepi po tedaj veljavnem DOP Benečije.

(62) Glede vrste sheme *una tantum* so pristojni organi pojasnili, da se je izraz uporabil v pomenu, da shema pomoči ni združljiva z drugimi shemami, ampak da je samo za podjetja, ki so ostala na seznamu in še niso prejela finančne pomoči, in da se ne sme uporabiti za druge ukrepe: ko se seznam izčrpa, bo shema izčrpala svoje pravne in finančne učinke. Pristojni organi so namenili začetna razpoložljiva sredstva v višini 2,5 milijona EUR in si pridržali pravico do dopolnjevanja sredstev z drugimi viri, če navedeni znesek ne bi zadostoval za ohranjanje pomembne stopnje javne pomoči za projekte, upravičene do podpore. Pristojni organi so se obvezali, da Komisijo obvestijo o vsakem povečanju prvotno določenih razpoložljivih sredstev, ki bi preseglo 20 %.

(63) Po ustaljeni praksi Komisija dovoli povečanje prvotnih razpoložljivih sredstev za obstoječe sheme. Tako prakso potrdi člen 4.1 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([31]). Komisija meni, da se na podlagi navedene določbe povečanje prvotnih razpoložljivih sredstev iz sheme pomoči za manj kakor 20 % ne šteje za spremembo obstoječe sheme pomoči, če pa nacionalni organi presežejo navedeni odstotek, je treba o tem obvestiti Komisijo v skladu s členom 4.2 Uredbe (ES) št. 794/2004. Italijanski organi lahko torej povečajo prvotna razpoložljiva sredstva zadevne sheme pomoči, če to storijo v skladu s predpisanimi postopki.

VI. **SKLEP**

(64) Komisija na podlagi zgoraj navedenega meni, da je pomoč podjetjem, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, kakor določa člen 35 DZ št. 5/2000, združljiva z določbami iz točke 4.2 Smernic Skupnosti v kmetijskem sektorju. Zato je ukrep pomoči upravičen do odstopanja iz člena 87(3)(c) Pogodbe –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoč, ki jo Republika Italija namerava izvajati v skladu s členom 35 Deželnega zakona Benečije št. 5/2000, je združljiva s skupnim trgom in v skladu s pogoji iz člena 2.

Člen 2

Italijanski organi obvestijo Komisijo o vsakem povečanju prvotnih razpoložljivih sredstev iz sheme pomoči, večjem od 20 %, kakor določa člen 35 Deželnega zakona št. 5/2000.

Člen 3

Italija bo v dveh mesecih od prejetja obvestila o tej odločbi Komisiji obvestila o ukrepih, sprejetih za uskladitev s to odločbo.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Republiko Italijo.

V Bruslju, dne 8. marec 2006.

Za Komisijo

Mariann FISCHER BOEL

Član Komisije

([31]) UL L 140 z dne 30.4.2004, str. 1.